

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор університету
_____ В. Ісаєнко
« ____ » _____ 2018 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
"Організаційна поведінка"

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Менеджмент організацій і адміністрування
(за видами економічної діяльності)»

Освітньо-професійна програма: «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Курс – 3

Семестр – 6

Аудиторні заняття – 48

Самостійна робота – 57

Екзамен – 6 семестр

Усього (годин/кредитів ECTS) – 105/3,5

Індекс НБ-6-073/16-3.1.11

Індекс НБ-6-073/16-3.2.11

СМЯ НАУ НП 11.02.03-01-2018

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни "Організаційна поведінка"	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.02.03- 01-2018
		Стор. 2 із 5	

Навчальну програму дисципліни "Організаційна поведінка" розроблено на основі освітньо-професійної програми, навчального плану № НБ-6-073/16 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр», спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств _____ І. Гращенко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № __ від «__» __ 2018 р.

Завідувач кафедри _____ О. Ільєнко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ФЕБА, протокол № __ від «__» _____ 2018 р.

Голова НМРР _____ А. Тофанчук

УЗГОДЖЕНО

В.о. декана

_____ С.Петровська

«__» _____ 2018 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальну програму навчальної дисципліни "Організаційна поведінка" розроблено на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз.

Дана дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця з менеджменту в області розуміння, передбачення і управління людською поведінкою в рамках організації.

Метою викладання дисципліни є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань з організаційної поведінки і прийняття адекватних управлінських рішень.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння методами та технологіями аналізу діяльності і розвитку організацій та організаційного оточення;
- дослідження особливостей організаційної поведінки в умовах організаційних змін;
- оволодіння методами аналізу організаційної поведінки;
- формування розуміння концептуальних основ управління організаційною поведінкою;
- дослідження впливу організаційної поведінки на ефективність управління людськими ресурсами в сучасних складних організаційних системах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- теоретичні основи поведінки особистості в організації, методи управління індивідуальною і груповою поведінкою в організації, технології дослідження впливу організаційної поведінки на ефективність управління людськими ресурсами в сучасних складних організаційних системах.

Вміти:

- самостійно з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях та організаційному оточенні;
- самостійно формувати модель організаційних змін.
- самостійно розробляти технології прийняття та реалізації управлінських рішень в області управління організаційною поведінкою;
- самостійно аналізувати та узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих з різних джерел знань;
- самостійно робити посильний внесок в гармонізацію людських відносин; налагоджувати ефективні комунікації в процесі управління;
- самостійно обирати відповідні моделі модифікації організаційної поведінки.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 "Організація в системі менеджменту",
- навчального модуля №2 "Особистість та організація", кожен з яких є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами навчального плану, засвоєння яких передбачає проведення модульних контрольних робіт та аналіз результатів їх виконання.

Навчальна дисципліна "Організаційна поведінка" базується на знаннях таких дисциплін, як: «Інформаційні системи в менеджменті», «Міжнародні економічні відносини» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Організаційна поведінка», «Міжнародні валютно-кредитні відносини» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 "Організація в системі менеджменту".

Тема 2.1.1. Організація та організаційне оточення.

Поняття організації, види та загальні характеристики організацій. Складові успіху організації. Процес функціонування організації як відкритої системи. Організаційне оточення. Формування організації. Модель життєвого циклу еволюційного розвитку організацій Й. Айзедіса. Характеристика етапів життєвого циклу організації. Розвиток організацій та їх загальні характеристики. Цикли та стадії розвитку організації в бізнесі.

Тема 2.1.2. Організаційні зміни

Організаційні зміни. Природа організаційних змін. Зовнішнє середовище. Внутрішні зміни організацій. Модель організаційних змін. Еволюційні зміни в рамках організаційного розвитку. Революційні зміни в рамках "реінжинірингу господарської діяльності". Поняття стійкого розвитку організацій. Модель життєвого циклу Чендлера. Зв'язок методів управління персоналом із стадіями життєвого циклу організації.

Тема 2.1.3 Організаційна культура.

Етапи розвитку організаційної культури. Міжособові комунікації як елементи організаційної культури. Перешкоди в міжособових комунікаціях. Семантичні бар'єри вербальної комунікації. Удосконалення мистецтва

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни "Організаційна поведінка"	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.02.03-01-2018
		Стор. 4 із 5	

спілкування в міжособових комунікаціях. Неформальні комунікації як прагнення до буденного спілкування. Функції спілкування: комунікативна, інформаційна, когнітивна, емотивна, креативна. Комунікаційні проблеми в багатонаціональному середовищі. Напрямки вдосконалення організаційної культури і міжособових комунікацій в організаціях.

2.2. Модуль №2 "Особистість та організація".

Тема 2.2.1. Теоретичні основи поведінки особистості в організації.

Характеристика індивідуальності людини. Основні форми поведінки людини в соціальній групі. Критеріальні основи поведінки людини. Атрибуційна теорія. Альтернативні моделі організаційної поведінки. Проблеми та способи встановлення взаємодії людини та організації. Основа конфліктів у взаємодії індивіда та організації. Підходи до навчання поведінки.

Тема 2.2.2. Формування групової поведінки в організації

Поняття формальної групи в організації. Формальні групи: командна група керівника, цільова робоча група, комітети. Структурні характеристики групи. Формальні команди. Особливості утворення команд. Типи команд: команди з вирішення проблем, самокеровані команди, функціональні команди, міжфункціональні команди, віртуальні команди. Оцінка командної роботи. Групове прийняття рішень.

Тема 2.2.3. Лідерство в організації

Зміст поняття лідерства в управлінні організацією. Риси ефективного лідерства. Умови ефективного лідерства. Лідер і менеджер. Традиційні концепції лідерства: теорія лідерських якостей, концепції лідерської поведінки, концепції ситуаційного лідерства. Практичне використання теорій лідерства. Лідерство і прийняття рішень.

Тема 2.2.4. Мотивування та результативність організації

Зв'язок мотивації з проблемою особистого зростання та розвитку. Основні концепції мотивації. Мотиваційні переваги організаційної поведінки. Модель модифікації організаційної поведінки за допомогою мотивації. Сучасні підходи до мотивації персоналу. Мотиваційні класи та форми стимулювання. Системи мотивації персоналу в міжнародному бізнесі. Мотивування та результативність організації.

Тема 2.2.5. Управління поведінкою особистості в організації

Етика і офісна політика. Вплив офісної політики на організацію. Цінності і етика на роботі. Створення морального кодексу. Дисциплінарна політика і корекція поведінки. Основні причини дисциплінарної політики. Основні напрями дисциплінарної політики: незадовільна робота і неправомірна поведінка. П'ять етапів дисциплінарної політики. Плани розвитку персоналу.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

- 3.1.1. Громова О.Н., Латфуллин Г.Р. Организационное поведение. – СПб.: Питер, 2008. – 432 с.
- 3.1.2. Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М.Г., Міненко М.А. Менеджмент: Підручник. – К.: Сузір'я, 2007. – 690 с.
- 3.1.3. Новак В.О., Макаренко Л.Г., Луцький М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту. Навчальний посібник – К.: Кондор, 2006. - 462 с.
- 3.1.4. Райгородский Д.Я. Организационное поведение. – М.: БАХРАХ-М, 2006. – 752 с.
- 3.1.5. Роббинз С.П. Основы организационного поведения. – С.-Пб.: Вильямс, 2006. – 448 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

- 3.2.1. Аблязов Р. А., Падурець Г. І., Чудаєва І. Б. Командний менеджмент: навч. посіб. – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 352 с.
- 3.2.2. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті : навч. посіб. – К. : Кондор, 2008. – 214 с.
- 3.2.3. Сладкевич В.П., Чернявський А.Д. Сучасний менеджмент організацій: навч. посіб. – К. 2007. –

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				